

REMISS
2020-06-11 Ärendenr:
NV-05026-20

Miljödepartementet
Emma Sjöberg

m.registrator@regeringskansliet.se
m.miljoprovningssenheten@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Åtgärder för att underlätta brådiskande lagring av timmer i samband med covid-19 (Dnr M2020/00780/Me)

Naturvårdsverkets ställningstagande

Naturvårdsverket är positivt till snabba processer för att ändra tillståndsgiven produktion för verksamheter för att möta behov till följd av samhällsfarlig sjukdom. Naturvårdsverket är även positivt till att det är fråga om en tillfällig utökning av vad som är en anmälningsskyldig ändring eller åtgärd. Det är bra att det tydliggörs att förslaget endast gäller tidsbegränsade ändringar och att det begränsas till att vissa ändringar som skulle ha varit tillståndsskyldiga istället blir anmälningsskyldiga. Naturvårdsverket anser dock att det behöver närmare redogöras för behovet av lättnader i tillståndsskyldigheten.

Skäl

Brådiskande behov till följd av spridningen av det virus som orsakar sjukdomen covid-19

Av skrivningar i promemorian, s. 15–16, framgår att bakgrunden till förslaget är att kombinationen av granbarkborreangrepp och låg efterfrågan till följd av pandemin innebär brådiskande behov som motiverar tillfälliga processlättnader. Förslaget ska möjliggöra en snabb hantering genom att man under en kortare period tillåter anmälan av en ändring av en tidigare tillståndsgiven verksamhet samt nyanläggning av en lagring som annars skulle vara tillståndsskyldig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

Naturvårdsverket anser att för att bättre bedöma behovet av en tillfällig förordningsändring skulle det ha behövts dels en nulägesbild avseende sågverkens produktions- och lagersituation, dels en bedömning av hur mycket timmer som kan behöva lagras till följd av barkborreangrepp. Till exempel saknas det uppgifter om i vilken utsträckning sågverken hittills och i nuläget minskat produktionen. Det är inte heller redovisat vilka mängder av barkborreskadat virke som kan förväntas. Det senare är förstås osäkert och beror på vilka väderleksförhållanden som kommer att råda under sommaren. Det borde dock utifrån erfarenheten av skadorna 2018 och 2019 kunnat göras en ungefärlig bedömning av mängden timmer som kan behöva tas ut, utöver normal avverkning.

När anmälningsplikt ersätter tillståndsplikt

De föreslagna ändringarna i miljöprövningsförordningen utgår från att bestämmelserna blir tillämpliga om behovet av den nya lagringsplatsen eller ändringen är brådskande till följd av att efterfrågan på timmer eller annat virke har minskat på grund av spridningen av det virus som orsakar sjukdomen covid-19. Detta kan enligt Naturvårdsverket leda till tillämpningsproblem för tillsynsmyndigheten. Naturvårdsverket bedömer att det kan vara svårt för en tillsynsmyndighet att ta ställning till marknadssituationen för sågverken, som inte är lokal. I praktiken innebär det att tillsynsmyndighetens bedömning är helt beroende av verksamhetsutövarens affärsmässiga värdering och företagsekonomiska överväganden. Mot bakgrund av pandemin och då det är fråga om en tidsbegränsad ändring anser Naturvårdsverket att det är bra att det är tydligt att förslaget endast gäller tidsbegränsade ändringar och är begränsat till att vissa ändringar som skulle ha varit tillståndspliktiga istället blir anmälningspliktiga.

Slutligen är Naturvårdsverket positivt till att det fråga om en tidsbegränsad ändring och att slutdatum är satt till den 31 mars 2021. Dock anser Naturvårdsverket att det i 1 kap. 4 d § sista stycket miljöprövningsförordningen istället för lagringen bör anges att *ändringen* ska avse en tidsbegränsad period.

Hänvisningar till bestämmelser om miljökvalitetsnormer

När det gäller 1 kap. 4 d § andra stycket miljöprövningsförordningen hänvisas till 5 kap. 4 § miljöbalken. Hänvisningen blir missvisande eftersom denna bestämmelse alltid gäller.

Vattenverksamhet m.m.

Naturvårdsverket noterar att det för vattenuttaget för bevattning kan behövas tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Minskat flöde i ett vattendrag kan dels ge påverkan på vattenlevande organismer, dels påverka möjligheten och rätten till vattenuttag för andra verksamhetsutövare, till exempel jordbruksbevattning. Även andra bestämmelser i miljöbalken kan aktualiseras.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I förslaget anges att förordningen ska tillämpas även på anmälningar som gjorts före ikraftträdandet. Vidare anges att ändringen ska gälla under en begränsad period fram till och med 30 juni 2021. Förslagets innebörd är att den tillfälliga lagringen får pågå som längst till och med den 31 mars 2021. Naturvårdsverket anser därför att ändringen bör upphöra att gälla vid samma tidpunkt som när den tillfälliga lagringen upphör, d.v.s. den 31 mars 2021.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningscheferna Stefan Nyström och Martin Eriksson, den sistnämnde föredragande, enhetscheferna Gunilla Sallhed och Karin Dunér samt handläggarna Caroline Appelberg och Olof Åkesson.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Björn Risinger

Martin Eriksson